

1. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਿਛਾਂਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ।

(a) $\frac{1}{8}$

Sol ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ = $\frac{1}{8} \times 100\%$
 $= \frac{100}{8} \%$
 $= \frac{25}{2} \%$
 $= 12.5\% \text{ Ans.}$

(b) $\frac{5}{4}$

Sol ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ = $\frac{5}{4} \times 100\%$
 $= 5 \times 25\%$
 $= 125\% \text{ Ans.}$

(c) $\frac{3}{40}$

Sol ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ = $\frac{3}{40} \times 100\%$
 $= \frac{30}{4} \%$
 $= \frac{15}{2} \%$
 $= 7.5\% \text{ Ans.}$

(d) $\frac{2}{7}$

Sol ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ = $\frac{2}{7} \times 100\%$
 $= \frac{200}{7} \%$
 $= 28 \frac{4}{7} \% \text{ Ans.}$

2. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਸ਼ਮਲਵ ਪਿਛਾਂਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲੋ।

(a) 0.65

Sol ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ = $0.65 \times 100\%$
 $= \frac{65}{100} \times 100\%$
 $= 65\% \text{ Ans.}$

(b) 2.1

Sol ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ = $2.1 \times 100\%$
 $= \frac{21}{10} \times 100\%$
 $= 210\% \text{ Ans.}$

$$2(c) \quad 0.02$$

$$\begin{aligned} \text{Sol} \quad \text{ਭੁਤੀਸ਼ਤ ਹੁਣ} &= 0.02 \times 100 \% \\ &= \frac{2}{100} \times 100 \% \\ &= 2\% \text{ Ans.} \end{aligned}$$

$$2(d) \quad 12.35$$

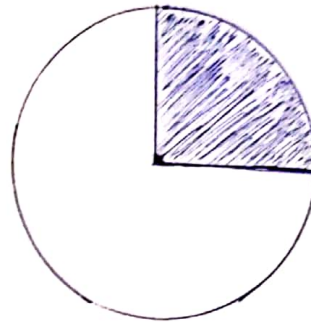
$$\begin{aligned} \text{Sol} \quad \text{ਭੁਤੀਸ਼ਤ ਹੁਣ} &= 12.35 \times 100 \% \\ &= \frac{1235}{100} \times 100 \% \\ &= 1235\% \text{ Ans.} \end{aligned}$$

3. ਮੰਦਰਾਜਾ ਖਗੋਲੀ ਕਿ ਮਾਰ੍ਹਤੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਤਰਾ ਤੇਰਾ ਵੀਤੁ ਪਿਰਾਮਾ 3 ਅਤੇ ਪਿਰੇ ਤਰਾਂ ਪਤਾ ਕੇ ਕਿ ਪਿਰੇ ਭੁਤੀਸ਼ਤ ਹੋਗੀ, ਤਰਾ ਹੈ ?

(i)

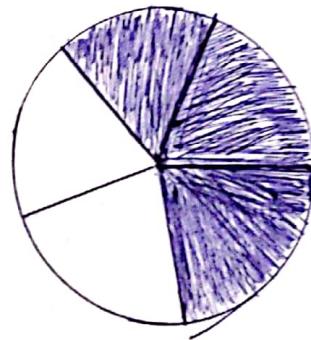
$$\text{ਮਾਰ੍ਹਤੀ ਦਾ ਹੋਗੀ, ਤਰਾ} = \frac{1}{4}$$

$$\begin{aligned} \text{ਹੋਗੀ, ਤਰਾ ਦਾ ਭੁਤੀਸ਼ਤ ਹੁਣ} &= \frac{1}{4} \times 100 \% \\ &= 25\% \text{ Ans.} \end{aligned}$$

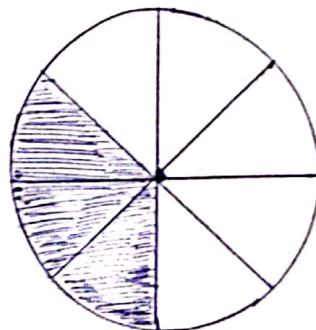
$$(ii) \quad \text{ਮਾਰ੍ਹਤੀ ਦਾ ਹੋਗੀ, ਤਰਾ} = \frac{3}{5}$$

$$\begin{aligned} \text{ਹੋਗੀ, ਤਰਾ ਦਾ ਭੁਤੀਸ਼ਤ ਹੁਣ} &= \frac{3}{5} \times 100 \% \\ &= 60\% \text{ Ans.} \end{aligned}$$

$$(iii) \quad \text{ਮਾਰ੍ਹਤੀ ਦਾ ਹੋਗੀ, ਤਰਾ} = \frac{3}{8}$$

$$\begin{aligned} \text{ਹੋਗੀ, ਤਰਾ ਦਾ ਭੁਤੀਸ਼ਤ ਹੁਣ} &= \frac{3}{8} \times 100 \% \\ &= \frac{75}{2} \% \\ &= 37.5\% \text{ Ans.} \end{aligned}$$

4. 213. 20 :

$$\begin{aligned}
 (a) \quad 250 \text{ ರ } 15\% &= 250 \times \frac{15}{100} \\
 &= \frac{25 \times 15}{2} \\
 &= \frac{25 \times 3}{2} \\
 &= \frac{75}{2} \\
 &= 37.5 \text{ Ans.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (b) \quad 1 \text{ ರ } 1\% &= \left(1 \times \frac{1}{100}\right) \text{ ರ } \\
 &= \left(64 \times \frac{1}{100}\right) \text{ ರ } \quad \text{OR} \quad \left(36 \times \frac{1}{100}\right) \text{ ರ } \\
 &= \frac{6}{100} \text{ ರ } \quad \text{OR} \quad 36 \text{ ರ } \\
 &= \frac{3}{5} \text{ ರ } \quad \text{Ans.}
 \end{aligned}$$

Ans: 1 ರ = 60 ರ 36 ರ = 3600 ರ

$$\begin{aligned}
 (c) \quad 2500 \text{ ರ } 20\% &= 2500 \times \frac{20}{100} \\
 &= 25 \times 20 \\
 &= 500 \text{ Ans.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (d) \quad 1 \text{ ರ } 75\% &= 1 \times \frac{75}{100} \\
 &= 0.75 \text{ ರ }
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{OR } 1 \text{ ರ } 75\% &= \left(100 \times \frac{75}{100}\right) \\
 &= 10 \times 75 \\
 &= 750 \text{ ರ } \\
 &\text{Ans.}
 \end{aligned}$$

5. મૂળ રાશી મત્ર. રૂ. 1

(a) હિસા 5%, 600 રૂ.

સોલ મૂળ રાશી મૂળ રાશી = x
મૂળ મૂળ

$$x \text{ રૂ. } 5\% = 600$$

$$x \times \frac{5}{100} = 600$$

$$x = 600 \times \frac{100}{5}$$

$$x = 600 \times 20$$

$$x = 12,000$$

$\therefore$ મૂળ રાશી = 12,000 Ans.

(b) હિસા 12%, 1080 રૂ.

સોલ મૂળ રાશી મૂળ રાશી = x
મૂળ મૂળ

$$x \text{ રૂ. } 12\% = 1080$$

$$x \times \frac{12}{100} = 1080$$

$$x = \frac{1080 \times 100}{12}$$

$$x = 90 \times 100$$

$$x = 9000$$

મૂળ રાશી = 9000 Ans.

(c) હિસા 40%, 500 રૂ. ની રૂ. 1

સોલ મૂળ રાશી મૂળ રાશી = x
મૂળ મૂળ

$$x \text{ રૂ. } 40\% = 500 \text{ રૂ. ની.}$$

$$x \times \frac{40}{100} = 500$$

$$x = 500 \times \frac{100}{40}$$

$$x = 50 \times 25$$

$$x = 1250 \text{ રૂ. ની.}$$

મૂળ રાશી = 1250 રૂ. ની. Ans.

(d) હિસા 70%, 14 રૂ. ની રૂ. 1

સોલ મૂળ રાશી મૂળ રાશી = x
મૂળ મૂળ

$$x \text{ રૂ. } 70\% = 14 \text{ રૂ. ની}$$

$$x \times \frac{70}{100} = 14 \text{ રૂ. ની}$$

$$x = \frac{14 \times 100}{70}$$

$$x = 2 \times 10$$

$$x = 20 \text{ રૂ. ની}$$

મૂળ રાશી = 20 રૂ. ની Ans.

5. મૂળ ગાંધી મઠ ૨૦,

(c) દિવસ 8%, 40 લિટર ય,

Sol મૂળ ગાંધી મઠ = x

મૂળ મઠ

x ના 8% = 40 લિટર

$$x \times \frac{8}{100} = 40$$

$$x = \frac{40 \times 100}{8}$$

$$x = \frac{5 \times 100}{1}$$

$$x = 500 \text{ લિટર}$$

મૂળ ગાંધી = 500 લિટર Ans.

6. પેટ ગાંધી મઠોની રકમલદ પેટ દિવસ ૨૦% ના મઠ ગાંધી દિવસ પેટ.

(a) 25%.

(b) 150%.

Sol રકમલદ ગાંધી = $\frac{25}{100}$

$$= 0.25$$

$$\text{મઠ ગાંધી} = \frac{25}{100} = \frac{1}{4} \text{ Ans.}$$

રકમલદ ગાંધી = $\frac{150}{100}$

$$= \frac{15}{10}$$

$$= 1.5$$

$$\text{મઠ ગાંધી} = \frac{15}{10} = \frac{3}{2}$$

$$= \frac{3}{2} \text{ Ans.}$$

6(d) 5%.

Sol. $\frac{\text{रजगलह ग्य}}{\text{रजगलह ग्य}} = \frac{5}{100}$

$$= 0.05$$

$$\frac{5}{20} = \frac{1}{4}$$

$$= \frac{1}{20} \text{ Ans.}$$

Sol

જોડાં દા. પ્રતીશત = 30 %

મજાં દા. પ્રતીશત = 40 %

બંધિયાં દા. પ્રતીશત = $(100 - 30 - 40) \%$
 $= (100 - 70) \%$
 $= 30 \% \text{ Ans.}$

ડ્રો રેટ મતદાતાં = 15000

ਮਤਰਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸੀ ੧੦੦ ਫ਼ੀਸ਼ਟ ਫ਼ਾਸ਼ੇ ਮਤਰਾਤਾਂ ਦਾ ਫ਼ੀਸ਼ਟ $= (100 - 60)\%$
 $= 40\%$

$$= 15 \cancel{\text{m}} \times \frac{40}{1 \cancel{\text{m}}}$$

$$= 150 \times 40 = 6000 \text{ m}^3 \text{ Ans}$$

9. ગીતા મામદી ડાકા પેઠે ₹ 400 લઈને ગઈ છે. મેરુ પેરે ડાકાની ડાકાના 10% છે. તે ડાકાની ડાકાની રકમ કેટલી છે?

જવાબ: મેરુ ડાકાની ડાકાની રકમ = ₹
 ગીતાની ડાકાની રકમ = 400 રૂપિયા
 ડાકાના રકમનો ડાકાની રકમ = 10%.

ડાકાની રકમ

$$x \text{ નો } 10\% = 400$$

$$x \times \frac{10}{100} = 400$$

$$x = 400 \times \frac{100}{10}$$

$$x = 4000$$

∴ ગીતાની ડાકાની રકમ = 4000 રૂપિયા Ans.

10. પેરે મમારુ રૂરુટ ટીમ કે પેરે મમારુ પેરે 20 મેચ લે, પેરે પેરે પેરે ટીમ કે 25% મેચ લે. પેરે પેરે મેચની રકમ કેટલી છે?

જવાબ: પેરે પેરે મેચ = 20 મેચ

પેરે પેરે મેચની રકમ = 25%.

પેરે પેરે મેચની રકમ = 20 નો 25%.

$$= 20 \times \frac{25}{100}$$

$$= \frac{2 \times 25}{10}$$

$$= \frac{50}{10}$$

$$= 5 \text{ મેચ Ans.}$$